

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 8Co/1/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8120201819
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Fil'akovský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8120201819.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Fil'akovského a sudcov JUDr. Branislava Brezu a JUDr. Anny Kovaľovej v právnej veci žalobcu: K. M., N.. XX.XX.XXXX, A. Č. XX, XXX XX W., právne zastúpený: JUDr. Michal Hargaš, advokát, IČO: 42267153, so sídlom Radlinského 51, 811 07 Bratislava proti žalovanému: 1.rade V. Q., N.. XX.XX.XXXX, A. F. M. XXX, XXX XX F. M., 2.rade V. W., N.. XX.XX.XXXX, A. M. X, XXX XX W. obaja právne zastúpení: JUDr. Martin Staroň, advokát, IČO: 42083541, so sídlom Hlavná 89, 080 01 Prešov o ochranu osobnosti, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 05.10.2020 č.k. 9C 7/2020-103, takto jednohlasne

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby voči žalovanej v 1. rade a žalovanému v 2. rade v časti, v ktorej súd zamietol nárok žalobcu na ospravedlnenie v znení bodu I. uznesenia súdu prvej inštancie zo dňa 9.6.2020 a výroku o trovách konania.

Žalovaným v 1. a v 2. rade sa priznáva náhrada trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie rozhodol tak, že:
„I. Žalobu voči žalovanej v 1. rade a žalovanému v 2. rade zamietla.

II. Žalobca je povinný zaplatiť žalovanej v 1. rade a žalovanému v 2. rade náhradu trov konania v rozsahu 100 %, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia súdu 1. inštancie o výške týchto trov.“

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobou došlou súdu dňa 06.02.2020 sa po jej úprave domáhal žalobca na každom zo žalovaných náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 2000 € a ospravedlnenia nasledujúceho znenia - „Na základe našej reprodukcie okolností, bolo proti M. K. vedené trestné stíhanie Obvodným oddelením policajného zboru Slovenskej republiky Prešov - Juh pod č. ČVS:Y-XXX/JU-PO-XXXX, ČVS:Y-XXX/JU-PO-XXXX. Pánovi M. K. sa za uvedenie nepravdivých, resp. pravdu skresľujúcich skutočností a vzniknutú nemajetkovú ujmu spôsobenú zásahom do jeho osobnostných práv týmto ospravedľujeme.“

V žalobe žalobca vychádzal z nasledujúceho ním tvrdeného skutkového stavu:

V prvom rade je potrebné uviesť, že voči žalobcovi bolo Uznesením povereného príslušníka PZ zo dňa 14.03.2016, ČVS:ORP-XXX/JU-PO-XXXX začaté trestné stíhanie a vznesené obvinenie pre prečin nebezpečného prenasledovania ako aj prečin obmedzovania osobnej slobody.

Následne bolo voči žalobcovi Uznesením povereného príslušníka PZ zo dňa 03.05.2016, ČVS:Y-XXX/JU-PO-XXXX začaté trestné stíhanie a vznesené obvinenie pre prečin nebezpečného vyhrážania.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti boli následne Uznesením Obvodného oddelenia PZ Prešov - Juh, zo dňa 01.06.2016, ČVS:Y-XXX/JU-PO-XXXX vyššie uvedené trestné veci spojené na spoločné konanie, ktoré bolo ďalej vedené Obvodným oddelením PZ Prešov - Q. pod H.:Y-XXX/JU-PO-XXXX.

Uznesením Okresnej prokuratúry Prešov zo dňa 28.07.2016, sp. zn. 2Pv XXX/XXXX/XXXX bolo trestné stíhanie žalobcu podstúpené na prejednanie priestupku Okresnému úradu W., Odboru všeobecnej vnútornej správy, nakoľko výsledky prípravného konania preukázali, že nejde o trestný čin, pričom Rozhodnutím Okresného úradu W., Odbor všeobecnej vnútornej správy, Oddelenie priestupkov zo dňa 06.02.2017, č. OÚ-PO-Y bolo konanie vo veci priestupku zastavené z dôvodu, že spáchanie priestupku o ktorom sa koná nebolo žalobcovi z priestupku preukázané.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti je potrebné poznamenať, že tzv. spúšťačom trestného konania voči žalobcovi bolo práve podanie trestného oznámenia zo strany žalovaných, pričom tieto obvinenia žalobca od počiatku popieral. V tejto súvislosti je treba tiež zdôrazniť, že žalobca sa nikdy nikomu nevyhrážal zabitím, neprenasledoval ho, nezamykal a pod., čo bolo aj v trestnom a správnom konaní neskôr preukázané, nakoľko konania voči žalobcovi na základe trestného oznámenia od žalovaných boli uznesením Okresnej prokuratúry Prešov zo dňa 28.07.2016 číslo 2Pv XXX/XX/XXXX-XX postúpené na prejednanie priestupku Okresnému úradu W., odboru všeobecnej vnútornej správy, pretože výsledky prípravného konania preukázali, že nejde o trestný čin a následne Okresným úradom W., odborom všeobecnej vnútornej správy zastavené na základe rozhodnutia dňa 06.02.2017, sp. zn. OU-PO-Y z dôvodu, že spáchanie skutkov nebolo žalobcovi preukázané.

Pasívna legitímácia žalovaných v 1. a 2. rade je založená na tom právnom základe, že to boli práve žalovaní, ktorí podali na osobu žalobcu trestné oznámenie a následne boli vo vyššie špecifikovaných trestných konaniach vypočítaní v procesnom postavení ako svedok - poškodený, pričom vo vzťahu k osobe žalobcu uviedli nie len difamujúce informácie, ale napriek poučeniu v súlade s dikciou ustanovenia § 131 Trestného poriadku a berúc na vedomie následky prípadnej krivej svedeckej výpovede uviedli nepravdivé vyjadrenia, ktoré orgány činné v trestnom konaní nekriticky prevzali a následne postupovali vyššie špecifikovaným spôsobom.

Neoprávnenosť každého zásahu a teda aj zásahu do osobnosti fyzickej osoby, tvorí objektívnu kategóriu, ktorú treba odlišovať od zavinenia ako subjektívnej kategórie. Takýmto zásahom do osobnosti fyzickej osoby je napr. aj rozširovanie nepravdivých, resp. pravdu skresľujúcich skutočností tobôž, keď tieto skutočnosti žalovaní v 1. a 2. rade mali uviesť po poučení o povinnosti vypovedať pravdu a po poučení o následkoch krivej svedeckej výpovede, s cieľom v konečnom dôsledku žalobcovi privodiť trestné stíhanie a teda nesporne ujmu na jeho právach garantovaných Ústavou Slovenskej republiky a Medzinárodnými dohovormi.

V tejto súvislosti je potrebné spôsobilosť uvedeného zásahu - narušiť a ohroziť práva chránené ustanovením § 11 Občianskeho zákonníka u žalobcu vnímať o to intenzívnejšie, keďže sa jednalo o tvrdenia, ktoré mali svojím obsahom vyvolať trestné stíhanie žalobcu, o čom svedčí jednoznačne forma týchto podaní a to „trestné oznámenie“.

Vzhľadom na uvedené si dovoľujeme zdôrazniť, že Občiansky zákonník nevyžaduje k úspešnému uplatneniu práva na ochranu osobnosti zavinenie toho, kto sa dopustil neoprávneného zásahu do práva na ochranu osobnosti; nemožno sa teda zbaviť zodpovednosti ani dôkazov, že subjekt zásahu bol v omyle, čo v podstate možno u žalovaných v 1. a 2. rade jednoznačne vylúčiť.

Žalovaná v 1. rade pri svojich jednotlivých vyjadreniach v rámci vyššie špecifikovaného trestného konania uviedla nepravdivé a skreslené informácie, predovšetkým v rovine:

„žalobca sa jej v minulosti vyhrážal“ - žalobca jej v minulosti nijako neublížil a tejto sa nevyhrážal, o čom svedčí aj jej posledná SMS správa adresovaná žalobcovi zo dňa 13.03.2016.

„zamknutie žalovanej v 1. rade v rodinnom dome žalobcu.....“, - nikdy k takémuto konaniu zo strany žalobcu nedošlo; žalovaná v 1. rade prišla a aj odišla z rodinného domu žalobcu dobrovoľne tak, ako chodievala k žalobcovi v minulosti, pričom rodinný dom žalobcu ani objektívne nie je možné hermeticky zvnútra uzavrieť, o tom svedčí dokumentácia obsiahnutá v pôvodnom spisovom materiály,

„nútenie žalovanej v 1. rade stretávať sa so žalobcom,, - nikdy zo strany žalobcu nebolo takéto konanie preukázané. Od októbra 2015 až do marca 2016 sa žalovaná v 1. rade stretávala so žalobcom dobrovoľne a to aj napriek tomu, že v tom čase udržiavala vzťah so žalovaným v 2. rade, čo jednoznačne vyplýva zo vzájomnej komunikácie žalobcu a žalovanej v 1. rade.

„prenasledovanie žalovanej v 1. rade zo strany žalobcu“ - nikdy zo strany žalobcu nebolo preukázané údajné prenasledovanie a tiež prípadné cielené zdržiavanie sa žalobcu na určitom verejne prístupnom mieste.

„fyzické napadnutie žalovanej v 1. rade zo strany žalobcu“ - nikdy k takémuto konaniu zo strany žalobcu nedošlo, vzťahy medzi týmito stranami boli nadštandardné o čom svedčí ochota žalobcu poskytnúť žalovanej v 1. rade peňažnú pôžičku, čo bolo v rámci výsluchu žalobcu preukázané doloženou vzájomnou komunikáciou.

„fyzické napadnutie žalovaného v 2. rade zo strany žalobcu“ - takéto konanie nikdy nebolo preukázané a v tejto časti orgány činné v trestnom konaní, takéto okolnosti nezistili a nebolo zahájené, či už trestné stíhanie, resp. príslušné priestupkové konanie.

„údajne riadenie života žalovanej v 1. rade zo strany žalobcu a jej strach z osoby žalobcu“ - o účelovosti takéhoto tvrdenia svedčí vzájomná komunikácia strán pomocou aplikácie Viber, v ktorej je výslovne uvedené, že žalovaná v 1. rade sa vzdať osoby žalobcu nechce, že má práve o neho strach, že ju pobláznila a podobne, „vulgárne nadávky žalovanému v 2. rade“ - žalobca o jej paralelnom vzťahu až do dňa 10.03.2016 ani len netušil a z uvedeného dôvodu absentoval akýkoľvek podnet pre takéto konanie. Žalovaný v 2. rade pri svojich jednotlivých vyjadreniach v rámci vyššie špecifikovaného trestného konania uviedol nepravdy a skreslené informácie, predovšetkým v rovine:

„vyhrážanie sa žalobcom dňa 12.03.2016 prostredníctvom vulgárnych výrazov...“ - žalobca nikdy nepoužíva vulgárne výrazy a uvedené konanie nebolo objektivizované ani orgánmi činnými v trestnom konaní.

„snaha žalobcu otvoriť dvere na motorovom vozidle žalovaného v 2. rade a snaha žalobcu takto fyzicky žalovaného v 2. rade napadnúť“ - o objektívnej nepravdivosti svedčí už i to, že žalovaný v 2. rade v kritický deň parkoval tak, že medzi jeho a susediacim zaparkovaným autom bola medzera nanajvýš 20 cm a teda nebolo reálne možné dostať sa k dverám žalovaného v 2. rade a teda dopustiť sa konania uvedeným žalovaným v 2. rade.

„údajné búchanie žalobcu po streche osobného motorového vozidla žalovaného v 2. rade“- žalobca stál v prednej časti motorového vozidla, kde objektívne po streche nebol schopný búchať a ako už bolo uvedené nemal prístup k streche motorového vozidla s poukazom na spôsob jeho parkovania zo strany žalovaného v 2. rade. Na dôvažok žalovaný v 2. rade uvedené konanie žalobcu popísal až pri konfrontácii a tieto skutočnosti neuviedol ani pri 1., resp. 2. výpovedi.

Nemožno mať pochybnosti, že v dôsledku toho, že žalovaní v 1. a 2. rade uviedli nepravdivé skutočnosti, došlo k trestnému stíhaniu a jeho priebehom, spôsobom ako aj zverejnením tejto informácie v masmédiách, v konečnom dôsledku k zásahu do dôstojnosti osoby žalobcu, k zníženiu jeho ľudskej dôstojnosti a vážnosti. Tomuto došlo v značnej miere, nakoľko o tejto skutočnosti boli informovaní nie len blízki žalobcu, alebo prostredníctvom masmédií v podstate jeho obchodní partneri, susedia, priatelia a vo všeobecnosti občania Slovenskej republiky ako takí.

Ľudská dôstojnosť predstavuje najvyššiu hodnotu stojacu v základe celého Slovenského právneho poriadku, tým sa ľudská dôstojnosť stáva objektívne ústavnou kategóriou a pôsobí vo vzťahu k ostatným, inak nehierarchicky usporiadaným základným právom, ako hodnota nadradená. V zmysle vyššie uvedených skutočností je tak akýkoľvek zásah alebo zníženie ľudskej dôstojnosti potrebné vnímať ako zásah veľmi závažný a teda aj ťažko reparable, lebo ľudská dôstojnosť je hodnotou horizontálne neporovnateľnou s ostatnými ústavnými hodnotami alebo spoločenskými normami, je úplne nenahraditeľná iným statkom, tým menej je potom hodnotou kvalifikovateľnou alebo vyčísliteľnou v peniazoch. Náhrada nemajetkovej ujmy preto neplní iba funkciu satisfakčnú, pretože ak sa hodnotí pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy aj otázka zavinenia a ak má rozhodnutie súdu, čo do výšky peňažného odškodnenia účinne prispievať k zníženiu, resp. eliminácii nežiaducej ujmy na osobu fyzických osôb, musí nutne náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch plniť práve aj spomínanú preventívnu - sankčnú funkciu (Nález Ústavného súdu 'VR zo dňa 06.03.2012, sp.zn.:I.ÚS1586/09).

V tejto súvislosti opätovne poukazujeme na skutočnosť, že u žalobcu sa jedná výhradne o subjektívne pociťovanie poškodenia cti, dôstojnosti a súkromia a preto samotná dotknutá osoba môže vyhodnotiť, či nejaké tvrdenie zasiahlo do jej osobnostných práv v závislosti na tom, ako vnútorne takúto situáciu vyhodnotila a pociťuje ju.

Tu je potrebné zároveň poznamenať, že zo strany žalobcu nie je preto potrebné demonštrovať, či tento zásah so sebou niesol aj ujmu, ktorá sa napr. prejavila navonok vo vzťahu k tretím osobám, jej príležitostiam, očakávaniam, resp. narušila sa jeho dôstojnosť v očiach iných, (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn.: 3Cdo/137/2008).

Uverejnené skresľujúce tvrdenia žalovaných, tak možno jednoznačne považovať za spôsobilé ohroziť ako aj porušiť osobnostné práva žalobcu, nakoľko prezentované tvrdenia majú a nepochybne budú mať vplyv na vytváranie hodnotiaceho úsudku o osobe žalobcu.

3. Žalovaní v podaní doručenom súdu dňa 26.06.2020 k žalobe uviedli nasledujúce:

Žalovaní nárok žalobcu na ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy neuznávajú a žalobu považujú za nedôvodnú. Žalovaní poukazujú na to, že absentuje základný predpoklad pre podanie žaloby, a to neoprávnený zásah do osobnostných práv žalobcu zo strany žalovaných.

Je nesporné, že žalovaný v 2.rade podal na OO PZ Prešov - Q. dňa XX.XX.XXXX trestné oznámenie, z ktorého vyplynuli skutočnosti, ktoré boli uvedené vo výrokovej časti uznesenia o vznesení obvinenia žalobcu zo dňa 03.05.2016 sp.zn. CVS: Y-XXX/JU-PO-XXXX. Rovnako je nesporné, že žalovaná v I.rade podala na OO PZ W. - Q. dňa 14.03.2016 trestné oznámenie, z ktorého vyplynuli skutočnosti, ktoré boli uvedené vo výrokovej časti uznesenia o vznesení obvinenia žalobcu zo dňa 14.03.2016 sp.zn. CVS: Y-XXX/JU-PO-XXXX. V týchto trestných konaniach, ktoré boli následne spojené na spoločné konanie, boli žalovaní vypočutí a vždy vypovedali pravdivo.

Žalovaní v prvom rade poukazujú na v civilistickej justičnej praxi vo všeobecnosti prijímané nasledovné závery:

„Ak vypovedá niekto, napr. v súdnom konaní ako účastník konania o tom, že má za to, že sa niekto iný dopustil trestnej činnosti a pri tejto svojej výpovedi sa riadil povinnosťami účastníka konania stanovenými procesnými právnymi predpismi, v takýchto prípadoch sa nemôže jednať o neoprávnený zásah do práv na ochranu osobnosti. Uvedené potvrdzuje aj judikatúra súdov (Sborník III. Nejvyššího soudu ŠEVT Praha, 1980, str. 196). O neoprávnený zásah do osobnosti fyzickej osoby sa nejedná mimo iného vtedy, keď je zásah dovolený zákonom. Do tejto skupiny patria tiež prípady, u ktorých je do osobnosti fyzickej osoby zasahované, resp. zasiahnuté v trestnom alebo občianskoprávnom súdnom konaní. Neoprávnenosť zásahu do práva na ochranu osobnosti je teda vylúčená aj vtedy, ak došlo k zásahu v rámci úradného konania a ak zásah nevybočil z rámca daného platnými právnymi predpismi. Je nielen právom, ale aj povinnosťou každého, kto sa dozvie o okolnostiach nasvedčujúcich spáchanie trestného činu, oznámiť tieto skutočnosti OČTK. Na odhaľovanie trestnej činnosti a jej páchatel'ov je daný verejný záujem celej spoločnosti.“

V tejto právnej veci žalovaní poukazujú na to, že sa pri podávaní trestného oznámenia ako aj pri výpovediach v trestnom konaní vypovedali vždy pravdu o okolnostiach spáchania skutku, a nejednalo sa z ich strany o žiaden tzv. „exces“, teda že by účelovo a úmyselne vymysleli skutkový dej a nepravdivo vypovedali v úmysle dosiahnuť trestné stíhanie žalobcu.

Zo skutkových okolností, ktoré existovali pri podávaní trestného oznámenia žalovanou v I. rade a žalovaným v 2. rade, bolo zrejmé, že skutok sa stal, že tento skutok neprimerane zasahoval do osobnej integrity a súkromia žalovaných v 1. a 2. rade a že nešlo o svojvoľné, resp. vymyslené obvinenie, nakoľko ani žalovaná v 1. rade ani žalovaný v 2. rade nemali žiaden úmysel ani cieľ žalobcovi poškodiť. Keďže žalobca ich svojim správaním a protiprávnym konaním neprimerane obťažoval, podali - využijúc svoje zákonné práva a v záujme ochrany svojej bezpečnosti - trestné oznámenia, aby takéto protiprávne zásahy a konanie žalobcu skončilo. Po podaní trestného oznámenia naozaj protiprávne konanie a útoky žalobcu na žalovaných skončili, čo svedčí o tom, že trestné oznámenie bolo podané dôvodne a skutočnosti v ňom uvedené boli pravdivé.

Bez právnej relevancie v zmysle hore citovanej judikatúry je skutočnosť, že trestné konanie voči žalobcovi skončilo tak, že uznesením prokurátora Okresnej prokuratúry Prešov z 28.07.2016 sp.zn. XPv/XXX/XXXX/XXXX-XX bola vec postúpená na prejednanie priestupku, nakoľko týmto uznesením bolo konštatované, že skutok sa stal, avšak nedosahuje intenzitu trestného činu, len priestupku. Relevantné je, že v čase rozhodovania OČTK o vznesení obvinenia bol zo strany OČTK zistený skutkový stav postačujúci na vznesenie obvinenia. Žalovaní nemohli žiadnym spôsobom ovplyvniť rozhodnutie OČTK o vznesení obvinenia na základe ich trestného oznámenia a výpovedí, nakoľko postup podľa Trestného poriadku je v rukách vyšetrovateľa PZ (OČTK). Tvrdenia žalovaných neboli vyhodnotené ako nepravdivé a ich výpovede ako krivé, len dôkazná situácia nedospela do štádia podania obžaloby.

Žalovaní v tejto súvislosti predovšetkým poukazujú na to, že neporušili žiadnu svoju právnu povinnosť, nakoľko oznámenie skutočnosti o podozrení z trestného činu, teda podanie trestného oznámenia, je právom každej fyzickej osoby spôsobilej na právne úkony a preto nemožno právo na podanie sťažnosti, trestného oznámenia, žaloby, rôznych podnetov a iných písomných podaní ako základných ústavných práv považovať za porušenie právnych povinností, ale je nutné považovať to výlučne za výkon práva. Keďže podanie trestného oznámenia a ani samotná svedecká výpoveď v trestnom konaní nie je porušením právnej povinnosti, nie je naplnená podmienka neoprávneného zásahu do osobnostných práv žalobcu. Žalovaní v podanom trestnom oznámení ako aj vo svojich svedeckých výpovediach neuvádzali nepravdivé tvrdenia o žalobcovi ani o skutku a ich výpovede a skutkové a právne okolnosti nimi uvádzané boli vždy pravdivé. Žalovaní v 1. a 2. rade neboli nikdy trestne stíhaní pre trestný čin krivého obvinenia alebo krivej svedeckej výpovede voči žalobcovi.

Žalovaná v 1. rade, pred tým ako spoznala žalobcu, žalobcu neregistrovala medzi osobnosťami spoločenského života, ani nemala vedomosť o tom, že by žalobca mal byť pod väčším drobnohľadom a záujmom verejnosti. Žalovaná v 1. rade začala žalobcu registrovať ako svojho nápadníka, pričom ju po niekoľkých stretnutiach začal neprimerane obťažovať, prenasledovať, obmedzovať jej osobnú slobodu,

vyhrázať sa jej, a to pod vplyvom toho, že žalovaná v 1. rade nemala záujem o vzťah so žalobcom, ale mala záujem o vzťah so žalovaným v 2.rade, ktorý je už v súčasnosti jej manželom a majú spolu maloleté dieťa. Správanie sa žalobcu voči žalovanej v 1. rade sa stalo neznesiteľným a preto žalovaný v 2. rade ako druh (partner - v súčasnosti manžel žalovanej v 1 .rade) oznámil správanie žalovaného na polícii dňa 12.03.2016 pre skutok spáchaný voči žalovanému v 2.rade a samotná žalovaná v 1. rade dňa 14.03.2016 pre skutok spáchaný voči žalovanej v 1. rade.

Pokiaľ ide o žalobný petit 1. po jeho úprave, teda písomné ospravedlnenie v určitom znení, poukazujú žalovaní na to, že nie sú ochotní sa ospravedlniť žalobcovi a na ospravedlnenie nie je žiaden zákonný dôvod, nakoľko nedošlo zo strany žalovaných o neoprávnený zásah do osobnostných práv žalobcu. Žalobný petit 1. je s novým textom pripustenej zmeny petitu nedôvodný a nepreukázaný, nakoľko nešlo o reprodukciu okolností žalovanými nepravdivú, resp. pravdu skresľujúcu a nedošlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv žalobcu.

Písomné ospravedlnenie je na mieste v zmysle § 13 ods. 1 OZ len vtedy, ak sa preukáže neoprávnený zásah do osobnostných práv žalobcu, ktorý však preukázaný nebol. Rovnako náhrada nemajetkovej ujmy v zmysle § 13 ods. 2 OZ je možná len v prípade, že došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv žalobcu, k čomu nedošlo a preto je aj žalobný petit 2. nedôvodný.

Žalovaní neuznávajú, že by neoprávnene zasiahli do osobnostných práv žalobcu vzhľadom na vyššie uvedenú judikatúru v bode I., a preto je žalobný petit 2. rovnako nedôvodný, avšak z dôvodu právnej istoty poukazujú žalovaní na judikatúru vo veci náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, v zmysle ktorej sa jedná o majetkové právo, ktoré sa premlčuje vo všeobecnej premlčacej 3-ročnej lehote.

V zmysle Rozsudku Najvyššieho súdu SR z 27. novembra 2012 sp. zn.: 2 Cdo 194/2011 právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch je právom majetkovej povahy, ktoré sa premlčuje.

V zmysle uznesenia Najvyššieho súdu SR zo 17. 2. 2011, sp. zn. 5 Cdo 265/2009 počiatok plynutia všeobecnej trojročnej premlčacej doby náhrady za nemateriálnu ujmu je podľa § 101 Občianskeho zákonníka je viazaný na okamih, kedy došlo k neoprávnenému zásahu objektívne spôsobilého porušiť alebo ohroziť osobnostné práva fyzickej osoby. Premlčacia doba začína plynúť dňom nasledujúcim po dni, kedy došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv.

Len a len z dôvodu právnej istoty vznášajú žalovaní námietku premlčania nároku žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v sume 2.000,-€ pre žalovanú v 1. rade a v sume 2.000,-€ pre žalovaného v 2.rade, nakoľko trestné oznámenie podal žalovaný v 2.rade dňa 12.03.2016 a žalovaný v 1. rade dňa 14.03.2016 a žalobcovi bolo vznesené obvinenie uznesením zo dňa a uznesením zo dňa 03.05.2016, teda ak by došlo k neoprávnenému zásahu, čo nedošlo, premlčacia doba by začala plynúť dňa 15.03.2016 (deň nasledujúci po dni podania trestného oznámenia žalovanou v 1.radou a vydaní uznesenia o vznesení obvinenia), resp. dňa (deň po podaní trestného oznámenia žalovaným v 2.rade), resp. dňa 04.05.2016 (deň nasledujúci po dni vydania uznesenia o vznesení obvinenia), a uplynula by dňa 13.03.2019, resp. resp. 04.05.2019. Všetky výsluchy žalovaných boli vykonané v roku 2016 do kedy bolo vydané uznesenie Okresnej prokuratúry Prešov sp. zn. 2 Pv 185/16/7707- 25. Žaloba bola podaná až dňa 06.02.2020, teda po uplynutí 3-ročnej všeobecnej premlčacej doby.

S poukazom na uvedené je zrejmé, že žalobca nepreukázal neoprávnenosť zásahu do jeho osobnostných práv, keďže žalovaní v 1. a 2. rade len využili svoje právo a podali trestné oznámenie bez zrejmeho „excesu“ vo výkone svojho práva.

4. K vyjadreniu žalovaných sa žalobca vyjadril dňa 11.08.2020 nasledujúco:

V prvom rade je potrebné opätovne zdôrazniť, že tzv. spúšťačom trestného konania voči žalobcovi bolo práve podanie trestného oznámenia zo strany žalovaných, pričom tieto obvinenia žalobca od počiatku popieral. Žalobca má za to, že to boli práve žalovaní, ktorí v trestnom konaní realizovali tendenčné a účelové vyjadrenia na žalobcu s cieľom dosiahnuť jeho trestné stíhanie, o čom svedčia nepravdy a tvrdenia žalovaných, ktoré boli žalobcom počas vyšetrovania vyvrátené.

Žalobca sa nikdy nikomu nevyhrázať zabitím, neprenasledoval ho, nezamykal a pod., čo bolo aj v trestnom a správnom konaní neskôr preukázané, nakoľko konania voči žalobcovi na základe trestného oznámenia od žalovaných boli uznesením Okresnej prokuratúry Prešov zo dňa 28.07.2016 číslo 2Pv 185/16/7707- 25 postúpené na prejednanie priestupku Okresnému úradu Prešov, odboru všeobecnej vnútornej správy, pričom následne došlo Okresným úradom Prešov, odborom všeobecnej vnútornej správy k zastaveniu konania ako takého z dôvodu, že spáchanie skutkov nebolo žalobcovi preukázané. Čo sa týka vyjadrenia žalovaných, že podanie trestného oznámenia a realizácia následných výpovedí žalovaných možno považovať výlučne za výkon práva a nedošlo k porušeniu právnej povinnosti, tu uvádzame, že v tejto súvislosti je potrebné spôsobilosť uvedeného zásahu - narušiť a ohroziť práva

chránené ustanovením § 11 Občianskeho zákonníka u žalobcu vnímať o to intenzívnejšie, keďže sa jednalo o tvrdenia, ktoré mali svojím obsahom vyvolať trestné stíhanie žalobcu, o čom svedčí jednoznačne forma týchto podaní a to „trestné oznámenie“.

Žalovaná v 1. rade pri svojich jednotlivých vyjadreniach v rámci vyššie špecifikovaného trestného konania uviedla nepravdivé a skreslené informácie, predovšetkým v rovine:

„žalobca sa jej v minulosti vyhrážal“ - žalobca jej v minulosti nijako neublížil a tejto sa nevyhrážal, o čom svedčí aj jeho posledná SMS správa adresovaná žalovanej v 1. rade zo dňa 13.03.2016, t.j. deň pred podaním trestného oznámenia zo strany žalovaného v 1. rade. cit.: „Chcem Ťa znovu požiadať, aby si mi vrátila moje veci. Najprv si mi napísala, že mám prísť pre ne poobede a potom mi Tvoj súčasný povedal, že večer. Namiesto vrátenia mi vecí sa mi na parkovisku vyhrážal okrem iného políciou. Pošli mi ich na moju adresu, znovu sa nachytať nenechám. Sklamala si ma veľmi, veril som Ti. Napriek tomu, čo si mi urobila Ti prajem všetko dobré a nech sa Ti darí. Nič iné som si v skutočnosti neprial.“

„zamknutie žalovanej v 1. rade v rodinnom dome žalobcu.....“, - nikdy k takémuto konaniu zo strany žalobcu nedošlo; žalovaná v 1. rade prišla a aj odišla z rodinného domu žalobcu dobrovoľne tak, ako chodievala k žalobcovi v minulosti, pričom rodinný dom žalobcu ani objektívne nie je možné hermeticky zvnútra uzavrieť, o čom svedčí dokumentácia obsiahnutá v pôvodnom spisovom materiáli.

„nútenie žalovanej v 1. rade stretávať sa so žalobcom,“, - nikdy zo strany žalobcu nebolo takéto konanie preukázané. Od októbra 2015 až do marca 2016 sa žalovaná v 1. rade stretávala so žalobcom dobrovoľne a to aj napriek tomu, že v tom čase udržiavala vzťah so žalovaným v 2. rade (pozn. o danej skutočnosti žalobca nevedel a dozvedel sa to až dňa 10.3.2016), čo jednoznačne vyplýva zo vzájomnej komunikácie žalobcu a žalovanej v 1. rade.

Tvrdenie žalovanej, že žalobca jej mal za deň zaslať 1.500.000 správ ako tvrdila vo výpovedi zo dňa 8.6.2016 je taktiež účelové. Žalovaná dňa 10.3.2016 vymazala vzájomnú komunikáciu, pričom výpisy od prevádzkovateľa aplikácie Viber neskôr potvrdili, že táto komunikácia bola vzájomná a vyvážená. Za mesačný výpis z aplikácie Viber žalobca zaplatil na vlastné náklady 500 dolárov.

„prenasledovanie žalovanej v 1. rade zo strany žalobcu“ - nikdy zo strany žalobcu nebolo preukázané údajné prenasledovanie a tiež prípadné cielené zdržiavanie sa žalobcu na určitom verejne prístupnom mieste. Miesta, ktoré uvádzala v súvislosti s údajným prenasledovaním žalovaná, navštevoval v tom čase žalobca denne aj niekoľkokrát z titulu najmä obchodných aktivít, tak ako to uviedol v jeho výpovediach na PZ. išlo napr. o prevádzku McDonald's v W., v ktorej bol žalobca v tom čase VIP klientom a ktorá je jeho obchodným partnerom a susedom v súvislosti s vlastníctvom nehnuteľností žalobcu v okolí.

„fyzické napadnutie žalovanej v 1. rade zo strany žalobcu“ - nikdy k takémuto konaniu zo strany žalobcu nedošlo, vzťahy medzi týmito stranami boli nadštandardné o čom svedčí ochota žalobcu poskytnúť žalovanej v 1. rade peňažnú pôžičku, pretože bola v sklze so splátkami. Túto skutočnosť žalobca uviedol vo výpovedi a doložil komunikáciou.

„fyzické napadnutie žalovaného v 2. rade zo strany žalobcu“ - takéto konanie nikdy nebolo preukázané a v tejto časti orgány činné v trestnom konaní, takéto okolnosti nezistili a nebolo zahájené, či už trestné stíhanie, resp. príslušné priestupkové konanie.

„údajne riadenie života žalovanej v 1. rade zo strany žalobcu a jej strach z osoby žalobcu“ - o účelovosti takéhoto tvrdenia svedčí vzájomná komunikácia strán prostredníctvom aplikácie Viber zo dňa 11.3.2016, čo je 3 dni pred podaním trestných oznámení zo strany žalovaných v 1. a 2. rade, v ktorej je výslovne uvedené, že sa žalobcu nechce vzdať, že sa bojí o neho a že je pre ňu živý, čo ju pobláznil. Že sa žalobcovi nevie dívať do očí, aby ju nezaplavila horúčava a túžba a pod.

„vulgárne nadávky žalovanému v 2. rade“ - žalobca o jej paralelnom vzťahu až do dňa 10.03.2016 ani len netušil a z uvedeného dôvodu absentoval akýkoľvek podnet pre takéto konanie, pričom predmetné vulgárne výrazy nie sú súčasťou slovníka a prejavu žalobcu.

Žalovaný v 2. rade pri svojich jednotlivých vyjadreniach v rámci vyššie špecifikovaného trestného konania uviedol nepravdy a skreslené informácie, predovšetkým v rovine:

„vyhrážanie sa žalobcom dňa 12.03.2016 prostredníctvom vulgárnych výrazov...“ - žalobca nikdy nepoužíva vulgárne výrazy a uvedené konanie nebolo objektivizované ani orgánmi činnými v trestnom konaní.

„snaha žalobcu otvoriť dvere na motorovom vozidle žalovaného v 2. rade a snaha žalobcu takto fyzicky žalovaného v 2. rade napadnúť“ - o objektívnej nepravdivosti svedčí už i to, že žalovaný v 2. rade v kritický deň parkoval tak, že medzi jeho a susediacim zaparkovaným autom bola medzera nanajvýš 30 cm a teda nebolo fyzicky možné dostať sa k dverám žalovaného v 2. rade a teda dopustiť sa konania uvedeným žalovaným v 2. rade.

„údajné búchanie žalobcu po streche osobného motorového vozidla žalovaného v 2. rade“- žalobca stál v prednej časti motorového vozidla, kde objektívne po streche nebol schopný búchať a ako už bolo uvedené nemal prístup k streche motorového vozidla s poukazom na spôsob jeho parkovania zo strany žalovaného v 2. rade. Na dôvažok žalovaný v 2. rade uvedené konanie žalobcu popísal až pri konfrontácii a tieto skutočnosti neuviedol ani pri 1., resp. 2 výpovedi, ale až pri konfrontácii.

Čo sa týka vznesenej námietky ohľadom premlčania nároku, uvádzame: Právo na ochranu osobnosti sa nepremilčuje, pričom je pravdou, že na rozdiel od práva na ochranu osobnosti, ktoré sa nepremilčuje, právo na náhradu nemajetkovej ujmy sa premlčuje.

K otázke plynutia objektívnej premlčacej doby je rozhodujúci moment, kedy došlo k protiprávnemu zásahu, ktorý viedol k nemajetkovej ujme. To znamená moment, kedy došlo k protiprávnemu úkonu, teda kedy došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv a nemajetkovej ujme. Na podporu našich tvrdení poukazujem na českú judikatúru, ktorá pri obdobnom právnom inštitúte - náhrade škody (majetkovej ujme) zastáva názor, že pre začiatok objektívnej premlčacej doby je rozhodujúce, kedy škoda vznikla, nielen kedy nastala udalosť, ktorá ku škode viedla. V tejto súvislosti poukazujeme na skutočnosť, že konanie proti žalobcovi bolo Rozhodnutím Okresného úradu Prešov, Odbor všeobecnej vnútornej správy, Oddelenie priestupkov č. OÚ-PO-Y zastavené až dňa 06.02.2017 s nadobudnutím právoplatnosti dňa 2.3.2017, t.j. necelé 3 roky pred podaním predmetnej žaloby a preto je potrebné v konaní skúmať aj plynutie premlčacej doby ako takej.

S poukazom na uvedené skutočnosti zastávame názor, že žalovaní sa svojimi vyjadreniami dopustili spôsobilému zásahu - narušiť a ohroziť práva chránené ustanovením § 11 Občianskeho zákonníka a preto žalobca na žalobe trvá a považuje ju za dôvodnú.

5. K vyjadreniu žalobcu sa opätovne vyjadrili žalovaní podaním zo dňa 19.08.2020 nasledujúco:

Žalovaní tendenčne a účelové vyjadrenia na žalobcu v trestnom konaní nerealizovali, nevypovedali krivo ani nepravdivo a nárok žalobcu na ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy nebol ani po vyjadrení žalobcu zo dňa 07.08.2020 preukázaný.

Žalobca vo svojom vyjadrení zo dňa 07.08.2020 prakticky len zopakoval skutočnosti uvedené v žalobe, pričom navyše k tvrdeniu žalovaných o tom, že podanie trestného oznámenia je výkon práva a nedošlo k porušeniu žiadnej právnej povinnosti, uviedol to, že spôsobilosť narušiť a ohroziť práva v § 11 OZ je potrebné u žalobcu vnímať intenzívnejšie, keďže sa jednalo o tvrdenia, ktoré mali svojim obsahom vyvolať trestné stíhanie žalobcu. V ďalšom texte žalobca len zopakoval citáciu výrokov žalovaných v trestnom konaní, o ktorých sa žalobca domnieva, že neboli preukázané, resp. že boli nepravdivé.

V tejto súvislosti žalovaní opätovne poukazujú na judikatúru vo veciach podania trestného oznámenia a ochrany osobnosti citovaných vo vyjadrení k žalobe, pričom zdôrazňujú, že „Ak vypovedá niekto, napr. v súdnom konaní ako účastník konania o tom, že má za to, že sa niekto iný dopustil trestnej činnosti a pri tejto svojej výpovedi sa riadil povinnosťami účastníka konania stanovenými procesnými právnymi predpismi, v takýchto prípadoch sa nemôže jednať o neoprávnený zásah do práv na ochranu osobnosti. Uvedené potvrdzuje aj judikatúra súdov (Sborník III. Nejvyššího soudu ŠEVT Praha, 1980, str. 196)“.

Žalobca sa stručne vyjadril aj k námietke premlčania, pričom uviedol, že k otázke plynutia objektívnej premlčacej doby je rozhodujúci moment, kedy došlo k protiprávnemu zásahu, ktorý viedol k nemajetkovej ujme, to znamená moment, kedy došlo k protiprávnemu úkonu, t.j. k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv, poukazuje analogicky na Českú judikatúru (bez podrobnej citácie a špecifikácie) o náhrade majetkovej škody a uvádza, že rozhodnutie OÚ Prešov, odbor všeobecnej vnútornej správy, bolo právoplatné dňa 2.3.2017, teda necelé 3 roky pred podaním žaloby. V poslednej vete vyjadrenia zo dňa 7.8.2020 žalobca uviedol, že žalovaní sa svojimi vyjadreniami dopustili spôsobilého zásahu narušiť a ohroziť práva chránené ust. § 11 OZ.

K tomu žalovaní uvádzajú, že žalobca si je po prečítaní vyjadrenia žalovaných k žalobe vedomý toho, že námietka premlčania je dôvodná, aj keď žalovaní neuznávajú porušenie žiadnej svojej právnej povinnosti a neoprávnený zásah do osobnostných práv žalobcu. Sám žalobca totiž vo vyjadrení zo dňa 7.8.2020, ako bolo vyššie citované, uviedol, že pre začiatok plynutia premlčacej doby je rozhodujúci moment, kedy došlo k protiprávnemu úkonu, t.j. k neoprávnenému zásahu, pričom objektívne je zrejmé, že k protiprávnemu úkonu nedošlo právoplatnosťou rozhodnutia OÚ Prešov, odbor všeobecnej vnútornej správy, dňa 2.3.2017, ale za neoprávnený zásah by bolo možné považovať okamih úmyselne nepravdivého tvrdenia alebo exces vo výpovediach v trestnom konaní, nie okamih právoplatného skončenia priestupkového konania. Česká judikatúra o náhrade majetkovej škody je nepoužiteľná, nakoľko práva úprava majetkovej škody je rovnaká v SR ako aj ČR, pričom plynutie premlčacej doby je pri majetkovej škode upravené inak. V poslednej vete svojho vyjadrenia zo dňa 7.8.2020 žalobca sám uviedol, že žalovaní sa mali dopustiť neoprávneného zásahu „svojimi vyjadreniami“, z čoho je

zrejme, že okamih plynutia premlčacej doby sám žalobca datuje na vyjadrenia žalovaných v trestnom konaní (podanie trestného oznámenia, výpovede žalovaných ako svedkov a pod.) a nie na právoplatnosť skončenia priestupkového konania dňa 2.3.2017. Žalobca evidentne podal žalobu po uplynutí 3-ročnej premlčacej doby, ktorá plynie od podania trestného oznámenia, resp. vznesenia obvinenia žalobcovi alebo od jednotlivých výpovedí žalovaných v trestnom konaní, a nie od právoplatnosti rozhodnutia v priestupkovom konaní dňa 2.3.2017. Trestné oznámenie podal žalovaný v 2. rade dňa a žalovaný v 1. rade dňa 14.03.2016 a žalobcovi bolo vznesené obvinenie uznesením zo dňa 14.03.2016 a uznesením zo dňa 03.05.2016, teda ak by došlo k neoprávnenému zásahu, čo nedošlo, premlčacia doba by začala plynúť dňa 15.03.2016 (deň nasledujúci po dni podania trestného oznámenia žalovanou v 1.rade a vydaní uznesenia o vznesení obvinenia), resp. dňa (deň po podaní trestného oznámenia žalovaným v 2.rade), resp. dňa 04.05.2016 (deň nasledujúci po dni vydania uznesenia o vznesení obvinenia), a uplynula by dňa 13.03.2019, resp. 04.05.2019. Všetky výsluchy žalovaných boli vykonané v roku 2016 do kedy bolo vydané uznesenie Okresnej prokuratúry Prešov sp. zn. 2 Pv XXX/XX/XXXX- XX. Žaloba bola podaná až dňa 06.02.2020, teda po uplynutí 3-ročnej všeobecnej premlčacej doby. Žalovaní záverom poukazujú opakovane na to, že Žalobný petít 1. je s novým textom pripustenej zmeny petítu nedôvodný a nepreukázaný, nakoľko nešlo o reprodukciu okolností žalovanými nepravdivú, resp. pravdu skresľujúcu a nedošlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv žalobcu, pričom písomné ospravedlnenie je na mieste v zmysle § 13 ods. 1 OZ len vtedy, ak sa preukáže neoprávnený zásah do osobnostných práv žalobcu, ktorý však v zmysle citovanej judikatúry preukázaný nebol. Rovnako náhrada nemajetkovej ujmy v zmysle § 13 ods. 2 OZ je možná len v prípade, že došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv žalobcu, k čomu v zmysle citovanej judikatúry nedošlo a preto je aj žalobný petít 2 nedôvodný. S poukazom na uvedené je zrejme, že žalobca nepreukázal neoprávnenosť zásahu do jeho osobnostných práv, keďže žalovaní v 1. a 2. rade len využili svoje zákonné právo a podali trestné oznámenie bez zrejmeého „excesu“ vo výkone svojho práva.

6. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní zistil skutkový stav, podľa ktorého z vyšetrovacieho spisu č. ČVS: ORP-XXX/JU-PO-XXXX vyplýva, že ako trestné oznámenia tak aj výsluchy žalovaných boli vykonané v období od 12.03.2016 do 13.06.2016. Vo vyšetrovacom spise sa ďalej nachádzajú rozhodnutia týkajúce sa žalobcu a vydané v priestupkovom konaní a to konkrétne: Rozhodnutie Obvodného úradu Prešov, odboru všeobecnej vnútornej správy, značky PR.XXXXX/XXXX/XXXX/VK zo dňa 24.04.2012, ktorým bolo zastavené konanie vo veci priestupku proti občianskemu spolunažívaniu, ktorého sa obvinený M. K. mal dopustiť tým, že dňa 06.02.2012 o 19:00 hod. na ulici A. v W. mal fyzicky napadnúť W. P. tak, že ho mal chytiť za bundu na hrudi, čím mal úmyselne narušiť občianske spolunažívanie hrubým správaním. Toto konanie bolo zastavené z dôvodu, že spáchanie skutku, o ktorom sa koná nebolo obvinenému z priestupku preukázané.

Rozhodnutie Obvodného úradu W., odboru všeobecnej vnútornej správy, značky PR.. zo dňa 01.03.2013, ktorým bol obvinený M. K. uznaný vinným zo spáchania priestupku proti občianskemu spolunažívaniu na tom skutkovom základe, že od dňa 21.11.2012 doposiaľ v meste W. neustále vyhľadáva spoločnosť W. X. aj napriek tomu, že si to menovaná nepraje, čím jej strpčuje život a psychicky jej to ubližuje, teda úmyselne narušuje občianske spolunažívanie schválnosťami. Za tom mu bola uložená sankcia pokarhanie.

Rozhodnutie Obvodného úradu W., odbor všeobecnej vnútornej správy č. PR.XXXXX/XXXX/XXXX-A/VK zo dňa 12.06.2013, ktorým bola žalobcovi uložená poriadková pokuta vo výške 50 € z dôvodu, že počas ústneho pojednávania a vypočúvania svedkyne Mgr. W. X. aj napriek opakovaným upozorneniam vstupoval do pojednávania a nerešpektoval upozornenia správneho orgánu.

Rozhodnutie Obvodného úradu W., odboru všeobecnej vnútornej správy zo dňa 31.07.2013, značky PR.XXXXX/XXXX/XXXX/VK o zastavení konania, kde voči žalobcovi bolo zastavené konanie vo veci priestupku proti občianskemu spolunažívaniu, ktorého sa mal dopustiť tým, že v mesiaci august 2012 v nočných hodinách v presne nezistenom čase v kancelárii obvineného mal fyzický napadnúť svoju priateľku Mgr. W. X. tak, že ju mal udrieť otvorenou dlaňou po tvári a vyliat' na ňu pohár vody, pričom jej mal nadávať, že je kurva. Dňa 02.11.2012 nadránom v presne nezistenom čase ju mal fyzický napadnúť tak, že ju pred Hotelom F. mal ťahať za vlasy a kopnúť do nej, pričom jej mal nadávať, že je kurva a dňa 21.11.2012 v byte na ulici XX. N. č.XX v W. ju mal hodiť na posteľ a zároveň hodiť na ňu cestovnú tašku, čím mal úmyselne narušiť občianske spolunažívanie hrubým správaním. Toto konanie o priestupku bolo zastavené z dôvodu, že spáchanie skutku, o ktorom sa konalo nebolo obvinenému v tomto konaní žalobcovi preukázané. Z odôvodnenia tohto rozhodnutia vyplýva, že Mgr. W. X. bola priateľkou žalobcu

s tým, že sa s ním rozišla a on chcel obnoviť vzťah. Vynucoval si na nej stretnutia a zotrvanie na mieste, kde bol prítomný pokiaľ si uvedenú skutočnosť nevydiskutujú.

Rozhodnutie Okresného úradu W., odboru všeobecnej vnútornej správy, značky OU-PO-Y XXXX/XXXX/KU zo dňa 14.08.2015 o zastavení konania vo veci priestupku proti občianskemu spolunažívaniu, ktorého sa mal dopustiť obvinený M. K. tak, že v rôznych časoch a na rôznych miestach v W. sa mal telefonicky, osobne a prostredníctvom sociálnych sietí dožadovať rozhovoru ohľadom uvedenia dôvodu rozchodu s Mgr. Q. P., čím mal u nej vzbudiť dôvodnú obavu o jej zdravie a takto úmyselne narušiť občianske spolunažívanie schválnosťami. Toto konanie bolo zastavené z dôvodu, že spáchanie skutkov, o ktorých sa konaná nebolo obvinenému z priestupku preukázané. Z odôvodnenia vyplýva, že svedkyňa V. Q. P. uviedla, že so žalobcom v tejto veci mala vzťah, ktorý však ukončila a od rozchodu ju M. K. neustále telefonicky kontaktoval, vypisoval jej SMS správy, trval na stretnutí a rozhovore a vyhľadával ju na miestach, kde chodili spoločne.

Pokiaľ ide o rozhodnutie v trestnom konaní, tak z uznesenia Okresnej prokuratúry W. sp. zn. XPVXXX/XX/XXXX zo dňa 28.07.2016 vyplýva, že voči žalobcovi bolo trestné stíhanie vedené pre

a) prečin nebezpečného prenasledovania podľa § 360 a/ ods. 1 písm. a), b), c) Trestného zákona spáchaný v súbehu s prečinom obmedzovania osobnej slobody podľa § 183 ods. 1 trestného zákona, ktorého sa obvinený mal dopustiť na tom skutkovom základe, že v období od mesiaca november 2015 do dňa 14.03.2016 v W. na ulici H. v jeho rodinnom dome a inde sa dlhodobo vyhrážal poškodenej Q. W. zabitím a ujmu na zdraví a to slovami „nepôjdeš z tade nikde lebo ťa zabijem“, pričom ju počas toho v dome uzamkol a držal v čase od cca 18:00 hod. dňa 10.03.2016 do 08:00 hod. 11.03.2016, taktiež ju proti jej vôli nútil, aby sa s ním stretávala s tým, že ak mu nevyhovie zabije alebo ublíži na zdraví jej priateľovi W. V. alebo ublíži na zdraví jej na základe, čoho mu ona vyhovel a naďalej aj po ich rozchode sa s ním ďalej stretávala, pričom v danom období ju neustále prenasledoval, opakovane proti jej vôli vo veľkom množstve kontaktoval prostredníctvom elektronickej komunikačnej služby, čím takto svojim konaním poškodenej Q. W. vzbudil dôvodnú obavu o jej život a zdravie a život a zdravie jej priateľa W. V.

b) vedené pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1 písm. a) trestného zákona, ktorého sa obvinený mal dopustiť na tom skutkovom základe, že v presne nezistenom čase v poslednej dekáde mesiaca február 2016 a skôr obťažoval, a prenasledoval Q. W., a dožadoval sa jej osobnej prítomnosti s podmienkou, že ak tak neurobí ublíži jej, a jej novému priateľovi W. V. tak, že ho finančne zničí a fyzicky mu ublíži, resp. sa o to postará a následne dňa 12.03.2016 v čase o 02:48 hod. neznáma osoba z telefónneho čísla +XXXXXXXXXXXX cez aplikáciu Viber kontaktovala W. V. a hneď potom u neho zvonil domový zvonček od vchodových dverí, pričom kontaktovaná osoba nereagovala na tento kontakt a následne toho istého dňa 12.03.2016 okolo 20:40 hod. v W. na ulici P. X. B. pred blokom č. XX prišla Q. W. na svojom vozidle na uvedenú adresu v sprievode W. V. tiež na svojom vozidle, pričom W. V. mal vo svojom vozidle aj syna Q. W. a zaparkoval svoje vozidlo k ďalšiemu vozidlu na parkovisku tak, že z vodičovej strany vznikla medzera 30 cm, kde následne rýchlym krokom prišiel k tomuto vozidlu obvinený M. K., ktorý vošiel do uvedenej medzery a snažil sa otvoriť dvere na vozidle W. V., ktorý predtým stihol z vnútornej strany zabezpečiť dvere proti otvoreniu zvonku, kde M. K. pritom ťahal kľučku dverí a kričal na W. V. „pod' von, pod' von ! máš po piči, si skončil, nemáš odvahu si to so mnou vysvetliť, nebudeš zo mňa robiť kokota, pod' von ťa rozjebem!“, pričom W. V. nakoľko mal v aute maloleté dieťa nevystúpil z neho z obavy, že obvinený M. K. naplní svoje vyhrážky. Zavolať na políciu, čo si všimol obvinený M. K. a so slovami „skús to riešiť ináč a skončil si!“ odišiel na neznáme miesto, čím tak svojim konaním obvinený M. K. u W. V. vzbudil skutočne dôvodnú obavu o jeho život a zdravie.

Trestné stíhanie o uvedených skutkoch bolo postúpené na prejednanie priestupku Okresnému úradu W., odboru všeobecnej vnútornej správy, pretože výsledky prípravného konania preukazovali, že nejde o trestný čin ale ide o konanie, ktoré možno kvalifikovať ako priestupok proti občianskemu spolunažívaniu. V odôvodnení tohto rozhodnutia popísal prokurátor výsluchy jednotlivých svedkov, vykonaný znalecký posudok a dospel k záveru, že ani v jednej z množstva správ zažurnalizovaných v spise obvinený nepoužil vyhrážku ani žiaden vulgarizmus na adresu poškodenej, resp. jej nového priateľa W. V.. Rovnako dospel k záveru, že verzia poškodenej o uzamknutí v dome obvineného M. a K. a nebola podporená žiadnymi ďalšími dôkazmi.

7. Pri svojom rozhodovaní vychádzal súd z nasledovných právnych úvah:

Relevantná právna úprava:

Podľa § 11 OZ - Fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

Podľa § 13 OZ

(1) Fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie.

(2) Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

(3) Výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

Podľa § 193 C.s.p. - Súd je viazaný rozhodnutím ústavného súdu o tom, či určitý právny predpis nie je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavným zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná. Súd je tiež viazaný rozhodnutím ústavného súdu alebo Európskeho súdu pre ľudské práva, ktoré sa týkajú základných ľudských práv a slobôd. Ďalej je súd viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihnuteľný podľa osobitného predpisu, a o tom, kto ich spáchal, ako aj rozhodnutím o osobnom stave, vzniku alebo zániku spoločnosti.

Relevantná judikatúra k novej zodpovednosti za výkon práva, vrátane práva podať trestné oznámenie (vrátane českej z dôvodu rovnakej právnej úpravy):

Stanovisko NS ČR sp. zn. Cpjn 13/2007 -

I. Došlo-li k zásahu do osobnostních práv v rámci výkonu zákonem stanovených oprávnění, resp. povinností (např. postupem příslušných orgánů v řízení k němuž jsou ze zákona povolány, výpovědi svědka, resp. účastníka v takovém řízení, úkony advokáta jednajícího za klienta na základě udělené plné moci, apod.), pravidelně nepůjde o zásah neoprávněný, pokud subjekt (osoba fyzická či právnická), jež se zásahu dopustil, nevybočil z mezí takto stanovených práv a povinností; zásah je třeba současně vždy posuzovat v kontextu s okolnostmi za nichž k němu došlo, a dále s přihlídnutím k funkci, kterou výkon dotčených práv, resp. povinností, plní.

II. Vybočením z mezí takto stanovených práv a povinností v soudním řízení je zejména (např.) křivé obvinění (§ 174 trestního zákona č. 140/1961 Sb., resp. § 345 trestního zákoníku č. 40/2009 Sb.), křivá výpověď (§ 175 trestního zákona č. 140/1961 Sb., resp. § 346 trestního zákoníku č. 40/2009 Sb.) nebo přestupek podle § 49 odst. 1 písm. a) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších změn a doplňků.

V určitých případech však o neoprávněný zásah do osobnosti fyzické osoby nepůjde, a to ani tehdy, pokud by se zásah jako odporující objektivnímu právu zdánlivě jevil. Hovoří se o okolnostech vylučujících neoprávněnost, resp. o okolnostech, které porušení, resp. ohrožení osobnosti fyzické osoby ospravedlňují. V tomto směru zůstává na původci zásahu, aby prokázal, že k zásahu došlo po právu, tj., že je dána okolnost, která neoprávněnost (protiprávnost) zásahu vylučuje.

Okolnosti, které mají tyto právní následky a jež vycházejí z hodnocení závažnosti, významu a funkce vzájemně si kolidujících porovnávaných zájmů dotčené fyzické osoby na straně jedné a zvláštních veřejných zájmů na straně druhé, jsou buď obsaženy přímo v právních normách anebo z nich vyplývají. Neoprávněnost zásahu do osobnostní sféry fyzické osoby chráněné všeobecným osobnostním právem vylučují konkrétně tyto okolnosti, když:

b) dotčená fyzická osoba k zásahu do své osobnosti, resp. do jednotlivých hodnot, tvořící její osobnost v její fyzické a morální jednotě (integritě), svolila, nebo

c) je zásah s ohledem na různé veřejné zájmy dovolen zákonem, přičemž do této kategorie spadají tzv. zákonné licence, které jsou výslovně zakotveny v § 12 odst. 2 a 3 obč. zák. nebo např. v § 67 a násl. tr. řádu, v § 23 odst. 3 a 4, § 24 zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů, v čl. 6,7,8,26 Úmluvy o lidských právech v biomedicíně -- č. 96/2001 Sb.m.s., § 191a a násl. o.s.ř., apod. V těchto případech (pokud nejsou překročeny zákonem stanovené meze) jde o situace, kdy nad individuálními zájmy jednotlivých fyzických osob, do jejichž osobnosti je zasahováno, převládá závažnější, významnější a funkčně vyšší veřejný zájem, odůvodněný naléhavými sociálními potřebami, které jsou v demokratické společnosti nezbytné,

d) k zásahu došlo v rámci výkonu jiného subjektivního práva stanoveného zákonem, popřípadě, kde jiný subjekt plnil právní povinnost, kterou mu ukládá zákon. Přípustnost těchto případů je odůvodněn a zvláštním veřejným zájmem jak na nerušené a plynulé realizaci subjektivních práv, tak na plynulém plnění právních povinností uložených zákonem. Jde zejména o výkon práva kritiky (čl. 17 Listiny základních práv a svobod), o obecnou svépomoc (§ 6 obč.zák.), o odvrácení škody (§ 417 obč. zák.), o nutnou obranu a krajní nouzi (§ 418 odst. 1 obč. zák.), o výkon práv účastníků řízení (v řízení soudním nebo správním před povoláními orgány s rozhodovací mocí), jakož i výkon povinnosti svědecké a znalecké (pokud jsou odůvodněny předmětem věci), o výkon činnosti advokáta v rámci

hájení oprávněných zájmů svého mandanta, resp.klienta, o výkon rozhodovací činnosti státních orgánů (Karel Knap, Jiří Švestka a kol.: Ochrana Osobnosti podle občanského práva, Linde Praha, a.s. 2004). Rozhodnutí KS v Bratislave, sp. zn. 3Co/370/2016 - Na zdůraznění správnosti závěrů přijatých soudem prvej inštanacie odvolací súd akcentuje, že rozhodujícími právními argumenty proti chápaniu ochrany osobnosti fyzickej osoby podľa predstáv žalobcu o šikanóznom výkone práva (v postavení toho, proti komu sú podávané trestné oznámenia znevažujúce jeho osobu), sú v civilistickej justičnej praxi vo všeobecnosti prijímané nasledovné závery: ak vypovedá niekto napr. v súdnom konaní ako účastník konania o tom, že má za to, že sa niekto iný dopustil trestnej činnosti a pri tejto svojej výpovedi sa riadil povinnosťami účastníka konania stanovenými procesnými právnymi predpismi, v takýchto prípadoch sa nemôže jednať o neoprávnený zásah do práv na ochranu osobnosti. Uvedené potvrdzuje aj judikatúra súdov (Sborník III. Nejvyššího soudu, SEVT, Praha 1980, str. 196). O neoprávnený zásah do osobnosti fyzickej osoby sa nejedná mimo iného vtedy, keď je zásah dovolený zákonom. Do tejto skupiny patria tiež prípady, u ktorých je do osobnosti fyzickej osoby zasahované, resp. zasiahnuté v trestnom alebo občianskoprávnom súdnom konaní. V nich, pokiaľ nie sú prekročené zákonom stanovené medze nad individuálnymi záujmami jednotlivých fyzických osôb, do osobnosti ktorých je zasahované, prevláda závažnejší, významnejší a funkčne vyšší zvláštny verejný záujem. Takýto zásah podmienený výkonom iného subjektívneho práva alebo zákonom stanovenej povinnosti, zostáva povoleným. U niektorých zásahoch, aj keď sa prípadne môžu zdánlivo javiť ako odporujúce objektívnemu právu, nejde napriek tomu o zásahy neoprávnené. Dôvodom je zistenie existencie okolností vylučujúcich neoprávnenosť zásahu, ktoré sú buď obsiahnuté priamo v právnych normách alebo z nich vyplývajú. Neoprávnenosť zásahu do práva na ochranu osobnosti je teda vylúčená aj vtedy, ak došlo k zásahu v rámci úradného konania a ak zásah nevybočil z rámca daného platnými predpismi. Je nielen právom, ale aj povinnosťou každého, kto sa dozvie o okolnostiach nasvedčujúcich spáchanie trestného činu, oznámiť tieto skutočnosti orgánom činným v trestnom konaní Na odhaľovaní trestnej činnosti a jej páchatel'ov je daný verejný záujem celej spoločnosti. Vo vzťahu k určitým kategóriám trestných činov môže porušenie oznamovacej povinnosti dokonca naplniť znaky skutkovej podstaty trestného činu neoznámenia trestného činu podľa § 340 Trestného zákona. Na druhej strane zneužitie tohto práva v podobe ľživého obvinenia iného v úmysle mu privodiť trestné stíhanie je zákonodarcom kvalifikované ako trestný čin krivého obvinenia (§ 345 Trestného zákona). Odvolací súd v tejto súvislosti poznamenáva, že podanie trestného oznámenia ako podnetu na začatie trestného stíhania predstavuje realizáciu výkonu iného subjektívneho práva. Na to, aby bolo možné takéto konanie označiť ako exces je potrebné prihliadať predovšetkým na okolnosti, za ktorých došlo k podaniu trestného oznámenia, pričom treba posúdiť, či pri podávaní trestného oznámenia existovali okolnosti, ktoré boli objektívne spôsobilé podložiť presvedčenie osoby podávajúcej trestné oznámenie, že určitou konkretizovanou osobou bol spáchaný trestný čin označený v trestnom oznámení a či sa nejedná o svojvoľné resp. vymyslené obvinenie postihnutej osoby s prípadným cieľom takejto osobe poškodiť a či v konkrétnom prípade bol naplnený predpoklad dobrej viery osoby, ktorá takéto oznámenie učinila.

Rozhodnutie KS v W., sp. zn. 2Co/21/2017 - 13. O neoprávnený zásah do osobnosti fyzickej osoby nepôjde, ak existujú okolnosti vylučujúce neoprávnenosť zásahu. Jednou z týchto okolností môže byť aj výkon zo zákona vyplývajúceho práva alebo plnenie zákonom uloženej povinnosti. Takýmito prípadmi sú najmä zákonné licencie (§ 12 ods. 2, 3 Občianskeho zákonníka), ako aj licencie stanovené inými zákonmi (napr. Trestným poriadkom, Zákonom o rodine a pod.) avšak z a predpokladu, že takto vykonané zásahy sú uskutočnené v rámci a v medziach týchto zákonov. Ak bolo voči fyzickej osobe v súlade s podmienkami stanovenými zákonom vznesené obvinenie z trestného činu a následne podaná obžaloba, a ak i všetky ďalšie úkony orgánov činných v trestnom konaní sú vykonávané v medziach zákona, nepredstavuje vznesenie obvinenia, podanie obžaloby ani ďalšie úkony orgánov činných v trestnom konaní voči obvinenej fyzickej osobe neoprávnený zásah do osobnostných práv chránených ust. § 11 Občianskeho zákonníka, a to ani v prípade, že neskôr príde k jej oslobodeniu spod obžaloby súdom (do pozor. rozsudok NS SR sp. zn. 5Cdo/108/2009).

14. V prejednávanej veci nebolo nepochybne preukázané, že konanie žalovaného vo vzťahu k žalobcovi spĺňalo znaky neoprávneného zásahu objektívne spôsobilého privodiť ujmu na jeho chránených osobnostných právach. Aj v prípade podania trestného oznámenia muselo byť preukázané, že žalovaný prekročil oprávnenia, ktoré následne riešili zákonom povolané orgány.

15. Zásah do osobnosti fyzickej osoby nie je neoprávnený vtedy, keď k nemu došlo pri výkone iného subjektívneho práva stanoveného zákonom, prípadne, keď iný subjekt plnil právnu povinnosť, ktorú mu uložil zákon. Pod tento výkon iného subjektívneho práva stanoveného zákonom je nutné podradiť právo obracať sa so sťažnosťami na štátne orgány, ktoré má svoj základ v čl. 18 Listiny základných práv a slobôd, rovnako ako právo podať trestné oznámenie. Táto licencia nie je daná tam, kde sa konajúci pri

posudzovanom zásahu proti osobnostným právam fyzickej osoby dopustí prípadného excesu (rozsudok NS ČR sp. zn. 30Cdo/97/2007 zo dňa 28.2.2007).

Rozhodnutie NS SR, sp. zn. 7Cdo/65/2017 - 35. Tak napr. ÚS pri úvahách na tému okolností vylučujúcich neoprávnenosť zásahu do osobnostných práv a tiež prípadného excesu z medzí ustanovených práv a povinností uzavrel (neskrývajúc pritom čerpanie zo záverov uvedených v stanovisku občianskoprávneho a obchodného kolégia NS ČR zo 14. apríla 2010 sp. zn. Cpjn 13/2007, publikovaného v ročníku 2010 Sbírkou soudních rozhodnutí a stanovisek pod č. 54), že „ak došlo k zásahu do osobnostných práv v rámci výkonu zákonom ustanovených oprávnení, resp. povinností (napr. výpoveď svedka alebo poškodeného), nejde o zásah neoprávnený, pokiaľ osoba, ktorá sa takého zásahu dopustila, nevybočila z medzí takto ustanovených práv a povinností“ a „vybočením z medzí ustanovených práv a povinností je napr. aj krivá výpoveď“ (II. ÚS 497/2016).

36. NS ČR v stanovisku spomínanom v predchádzajúcom odseku tiež uviedol, že vybočením z medzí stanovených práv a povinností v súdnom konaní (a výnimkou z pravidla, že inak sa zásah do osobnostných práv v rámci výkonu zákonom stanovených oprávnení, resp. povinností považuje za oprávnený) je (s odkazmi na príslušné ustanovenia českého trestného zákona, trestného zákonníka a českého zákona o priestupkoch č. 200/1990 Zb.) krivé obvinenie, krivá výpoveď alebo priestupok (proti občianskemu spolunažívaniu) a že vybočením z plnenia zákonnej povinnosti a z využitia zákonného oprávnenia pri účastníckej výpovedi v konaní pred súdom je akékoľvek počinanie, ktoré napriek riadnemu poučeniu súdom (v zmysle § 131 O. s. p. - rozumej v občianskom súdnom konaní) a bez podnetu súdu vôbec nesúvisí s predmetom výsluchu a predmetom konania, ako aj uvedenie údajov a úsudkov, za ktorých vyslovenie bol účastník právoplatne uznaný príslušným orgánom vinným zo spáchania trestného činu alebo priestupku.

37. Napokon sú tu i rozhodnutia Najvyššieho súdu ČSR z medzivojnového obdobia, hoc aj týkajúce sa trestnoprávných postihov urážky na cti, podľa ktorých výpoveď v trestnom konaní a dokonca ani vinenie niekoho iného zo zločinu (zvlášť za stavu ich praktického vyprovokovania súdom) zásadne nie sú spôsobilými neoprávnené zasiahnuť do práva na ochranu osobnosti iného. Napr. v rozhodnutí sp. zn. Kr I 55/23 zo 17. februára 1923 bolo konštatované pochybenie pri odsúdení pôvodcu závadného výroku, ak obvinený takýto výrok urobil ako svedok, dotazovaný súdom na to, či má na niekoho podozrenie a vyslovené bolo, že ak by mal i svedok byť posudzovaný rovnako ako každá iná osoba, znamenalo by to značné ochromenie vykonávania trestnej právomoci, pričom práve povinnosť svedka vypovedať pravdu viedla k jeho povinnosti na otázku sudcu svoje podozrenie prejavíť a výkonom takejto povinnosti sa nemohol dopustiť žiadneho trestného činu, osobitne nie trestného činu urážky na cti (samozrejme s výnimkou vedomého uvedenia nepravdy). Podobne v rozhodnutí sp. zn. Zm I 664/26 z 26. januára 1927 Najvyšší súd ČSR ustálil, že k zločinu nactiutrhania v zmysle § 209 trestného zákona je žiadúce, aby páchatel' niekoho u vrchnosti vinil zo zločinu, ktorý vôbec nebol spáchaný alebo bol síce spáchaný, avšak nie osobou páchatel'om menovanou, pričom v subjektívnom smere je nutnou vedomosť o nepravdivosti onoho obvinenia a nestačí len nepriamy úmysel. Ďalej uzavrel, že činy, ktoré by inak samy osebe boli urážkou na cti, nie sú trestnými, ak páchatel' konal dobromyseľne na uhájenie svojich oprávnených záujmov alebo pri výkone povinností svojho povolania, ak pritom neprekročil medze svojho práva a len vtedy, ak by páchatel' zo zlomyseľnosti alebo svojvôle vykročil z hraníc práva povedať pravdu a hájiť oprávnené záujmy, prišiel by do úvahy urážlivý ráz jeho konania a páchatel' by sa stal trestným (rozhodnutie sp. zn. Zm II 56/29 z 11. apríla 1929) a tiež to, že pre rozhraničenie výkonu oprávnenia, poskytovaného každému občanovi ustanovením § 86 trestného poriadku od konania trestného, spadajúce pod pojem § 487 trestného zákona (o urážke na cti) je významným, či a do akej miery sa kryjú údaje urobené obvineným pred úradmi s podkladmi, ktoré mal tento pre svoje údaje vo svojich zmyslových vnemoch, pričom len podstatná zhoda medzi tým, o čom udávajúci vedel a čo udal, dovoľuje úsudok o neprekročení jeho práva a nevyhnutnej miery obvinenia (rozhodnutie sp. zn. Zm I 487/29 z 26. septembra 1929).

38. Pri vyjdení zo všetkých vyššie priblížených zdrojov, nasvedčujúcich podobným úvahám ich pôvodcov o vedení hranice medzi (ešte) dovoleným a (už) netolerovateľným vyjadrovaním sa niekoho na adresu iného v konaní pred súdom a úmerne rozhodným skutkovým okolnostiam prípadu v prejednávanej veci (ohľadne zistenia ktorých medzi stranami prakticky nebolo sporu, odhliadajúc na tomto mieste od odchylného názoru žalobcu a nižších súdov na to, či žalovaný inkriminované výroky podával ako fakty) je potom podľa názoru najvyššieho súdu namieste právnu otázku nastolenú dovolaním a nepochybne významnú pre rozhodnutia nižších súdov zodpovedať v dvoch smeroch. Tým prvým je vymedzenie negatívne, sformulovateľné tak, že tzv. excesom (vybočením) z medzí oprávnení a povinností toho, kto je v trestnom konaní stíhaný ako spoluobvinený, nie je v rámci jeho výsluchu pred súdom vypovedanie na podnet súdu o skutočnostiach, o ktorých získal vedomosť od iného obvineného,

pokiaľ nie je preukázané (a zodpovedajúcim trestnoprávnym postupom ustálené), žeby šlo o nepravdivú (krivú) výpoveď s vedomím nepravdivosti vypovedaného a úmyslom tak poškodiť osobu dotknutú podstatou vypovedaného. V tomto prípade nie je rozhodujúce, či posudzované tvrdenia odzneli priamo pri vypovedaní k jednotlivým bodom obžaloby alebo až po vyzvaní vypovedajúceho súdom, či hodlá uviesť ešte nejaké ďalšie skutočnosti, nakoľko výpoveď vylúčaného pred súdom treba považovať za jeden celok a pri jej analýze z hľadiska dôkaznej užitočnosti je vecou súdu, aby rozlíšil medzi priamymi (samým vylúčaným získanými) a inými (len sprostredkovanými) poznatkami. Druhou odpoveďou na dovolaním položenú otázku potom je zodpovedanie pozitívne, teda uzavretie, čo už - v prípadoch druhovo totožných s tým z prejednávanej veci - za tzv. exces považované byť musí a v tomto prípade má najvyšší súd za to, že niet dôvodu korigovať najmä závery reprodukované pod 36. zhora, podľa ktorých tzv. excesom je vždy krivé obvinenie (§ 174 ods. 1 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení, ďalej tiež len „starý Trestný zákon“ a § 345 ods. 1 Trestného zákona č. 300/2005 Z. z. v znení neskorších zmien a doplnení, ďalej tiež len „nový Trestný zákon“), krivá výpoveď a krivá prisaha (§ 175 ods. 1 starého Trestného zákona a § 346 ods. 1 a 2 nového Trestného zákona) i priestupok proti občianskemu spolunažívaniu, predstavaný verbálnym útokom na iného (§ 49 ods. 1 písm. a/, poťažne i písm. c/ či d/ zákona SNR č. 372/ 1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších zmien a doplnení).

Rozhodnutie NS SR, sp. zn. 5Cdo/108/2009 - Ak bolo voči fyzickej osobe v súlade s podmienkami stanovenými zákonom vznesené obvinenie z trestného činu a následne proti nej podaná obžaloba a ak i všetky ďalšie úkony orgánov činných v trestnom konaní sú vykonávané v medziach zákona, nepredstavuje vznesenie obvinenia, podanie obžaloby ani ďalšie úkony orgánov činných v trestnom konaní voči obvinenej fyzickej osobe neoprávnený zásah do osobnostných práv, chránených ustanovením § 11 Občianskeho zákonníka, a to ani v prípade, že neskôr príde k jej oslobodeniu spod obžaloby súdom.

Rozhodnutia NS SR - R 58/2014: Právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, je právom majetkovej povahy, ktoré sa premlčuje. Počiatok plynutia všeobecnej trojročnej premlčacej doby v prípade náhrady za nemateriálnu ujmu je podľa § 101 Občianskeho zákonníka viazaný na okamih, kedy došlo k neoprávnenému zásahu objektívne spôsobilému porušiť alebo ohroziť osobnostné práva fyzickej osoby. Premlčacia doba začína plynúť dňom nasledujúcim po dni, kedy k takémuto zásahu došlo.

6.2. So závermi súdnej praxe vyššie uvedenými sa okresný súd plne stotožňuje a nebude ich v ďalšom texte nadbytočne opakovať.

8. Skutkovo žalobca neoprávnený zásah do jeho osobnostných práv vymedzil tak, že žalovaní mali v rámci trestného konania uviesť skutočnosti, ktoré považuje za nepravdivé.

V prejednávanej veci je podľa súdu nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch premlčaný. K žalobcom uvedeným tvrdeniam žalovaných došlo v rámci trestného konania v období od 12.03.2016, pričom Okresná prokuratúra v W. rozhodla dňa 28.07.2016. Všetky prednesy žalovaných tak boli vykonané v období roka 2016, najneskôr do 28.07.2016 a ak zásahom bolo podľa žalobcu už samotné tvrdenie, tak premlčacia lehota začala plynúť deň po ich vyslovení a uplynula najneskôr 28.07.2019. Na plynutie premlčacej lehoty nemalo vplyv priestupkové konanie (tam už žiadne tvrdenie zo strany žalovaných prednesené nebolo), ktoré nasledovalo po konaní trestnom a podaním žaloby až dňa 06.02.2020 došlo k premlčaniu prípadného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Tvrdené vyčkávanie na skončenie priestupkového konania a počítanie premlčacej lehoty od právoplatnosti rozhodnutia v ňom vynesenom by znamenalo, že tvrdený zásah do osobnostných práv žalobca neodvodzoval už od samotných tvrdení žalovaných (inak by žalobca podal žalobu hneď po ich prednese) ale až od toho, že mu ich obsah zákonom stanoveným procesom preukázaný nebol, čo síce zakladá (a to už po skončení trestného konania) nárok na náhradu škody voči štátu za výkon verejnej moci ale nie je podstatný pre občianskoprávnu zodpovednosť žalovaných (žalobca mohol žalobu podať z dôvodu zachovania premlčacej lehoty a navrhnúť prerušenie konania do skončenia konania trestného a priestupkové, čo je bežný postup v obdobných prípadoch).

Vo vzťahu k náhrade nemajetkovej ujmy formou ospravedlnenia súd uvádza (a platí to aj pre požadovanú náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch), že ani v tejto časti nebolo možné žalobe vyhovieť a to pre jej nedôvodnosť danú tým, že zo strany žalovaných k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv žalovaného nedošlo.

Súd v civilnom konaní v zmysle § 193 C.s.p. nie je viazaný rozhodnutím príslušného orgánu o tom, že trestný čin alebo priestupok spáchaný nebol. Súd síce nemôže dospieť k záveru, že došlo k spáchaniu trestného činu alebo priestupku ale môže dospieť k záveru, že zo strany určitej osoby bolo spáchané určité konanie.

Za podstatné v tomto konaní považuje súd to, že žalovaní neboli odsúdení za trestný čin krivého obvinenia, krivej výpovede a pod. a ani uznání vinným z priestupku obdobného charakteru a že na vedenie takéhoto konania zo strany žalobcu podnet ani nebol daný. Žalovaní reprodukovali určité skutočnosti tak, ako tvrdili, že sa udiali v konfrontácii so žalobcom bez prítomnosti iných osôb (tak napr. žalovaná 1. netvrdila „násilné zadržávanie“ v dome žalobcu ale z jej výpovedí vyplýva, že legálny vstup do domu - teda vstupné dvere, boli uzamknuté a nevedela, kde je kľúč a preto neodišla, pričom vysvetlila aj prečo nevolala políciu a to zo strachu pred žalobcom). Z ich výpovedí nevyplýva, že sa dopustili excesu v úmysle žalobcovi škodiť. Naopak, súd musel prihliadnuť na to, že žalobca bol 1 x uznaný vinným z priestupku za konanie nápadne sa ponášajúce na konanie tvrdené žalovanými a 1 x bolo priestupkové konanie zastavené pre konanie obdobné ako tvrdil žalovaný 2. a 2 x pre konanie obdobné ako tvrdil žalovaný 1. Súd má teda za to, že vzhľadom na to, že obdobné konanie akého sa žalobca mal dopustiť voči žalovanej 1. namietali voči nemu v inom období iné 2 expriateľky žalobcu, ktoré sa s ním rozišli, nie je vylúčené, že žalobca rozchody so svojimi partnerkami nevie zvládnuť. To isté platí vo vzťahu k tvrdeniam žalovaného 2., kde za obdobné konanie bolo vedené priestupkové konania vo vzťahu k poškodenému p. P.

Súdu z konania nevyplývalo, že by žalovaní spolu s ďalšími 3 osobami, s ktorými sa nepoznali, chceli v rôznych obdobiach úmyselne nepravdivo škodiť žalobcovi oznamovaním úmyselne vymysleného konania a to pod hrozbou možného trestného stíhania za krivé obvinenie, krivú výpoveď alebo obdobný priestupok. Vzhľadom na vyššie uvedené a na to, že súd mal pre svoje rozhodnutie za dostatočne zistený skutkový stav aj bez výsluchu strán sporu, návrh žalobcu na vykonanie takéhoto výsluchu zamietol, keďže strany sporu svoju vysvetľovaciu povinnosť splnili v širokom rozsahu (R 21/2017 - Povinnosť uskutočniť výsluch strany civilného sporu nie je absolútna. Ak súd nevykoná dôkaz výsluchom sporovej strany, bez ďalšieho nedochádza k porušeniu práva na spravodlivý proces., NS ČR sp. zn. 32Cdo/4892/2010 - Výslech účastníka řízení je jedním z důkazních prostředků sloužících k prokázání tvrzení účastníka a nemůže sloužit k realizaci jeho procesních práv. Rozhodne-li soud o věci samé bez výslechu účastníka, nejedná se o takový postup, kterým by účastníku byla odňata možnost jednat před soudem; neprovedení tohoto důkazu mu nijak nebrání vyjádřit se k věci či k ostatním provedeným důkazům.).

Tiež je potrebné poukázať na to, že zo strany okresnej prokuratúry nedošlo k zastaveniu trestného stíhania žalobcu podľa § 215 ods.1 - Prokurátor zastaví trestné stíhanie, ak a) je nepochybné, že sa nestal skutok, pre ktorý sa vedie trestné stíhanie, b) nie je tento skutok trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci, čo by bolo pre žalobcu nepochybne priaznivejšie ako vykonaný postup podľa § 214 ods.1 Trestného zákona - Prokurátor alebo policajt postúpi vec inému orgánu, ak výsledky vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania preukazujú, že nejde o trestný čin, ale ide o skutok, ktorý by mohol byť priestupkom alebo iným správny deliktom alebo by mohol byť prejednaný v disciplinárnom konaní. Zastavením trestného stíhania podľa vyššie uvedeného predpisu by prokurátor dal najavo, že žalovanými uvádzané skutky sa nestali, resp. že sa stali ale nie sú postihnutelné podľa Trestného zákona alebo priestupkového zákona. Teda ani prokurátor nedospel k záveru, že skutky sa nestali a teda, že sú vymyslené ako to uvádza žalobca. Rovnako priestupkový orgán nezastavil konanie o priestupku podľa § 76 ods.1 písm. a) zákona o priestupkoch č. 372/1990 Zb. - Správny orgán konanie o priestupku zastaví, ak sa v ňom zistí, že a) skutok, o ktorom sa koná, sa nestal alebo nie je priestupkom. a teda rovnako nedospel k záveru, že skutky sa nestali a teda, že sú vymyslené, resp. že sa stali ale nie sú postihnutelné podľa priestupkového zákona.

Súd má teda za to, že zo všetkého vyššie uvedeného vyplýva, že žalobca nepreukázal, že žalovaní sa dopustili excesu pri podaní trestného oznámenia a excesu pri ich výpovediach formou tvrdení vedome nepravdivých skutočností a teda nepreukázal, že výkonom ich práv a povinností došlo k neoprávnenému zásahu do ochrany jeho osobnostných práv z dôvodu excesu a preto súd žalobu zamietol.

9. Žalobca v podanom odvolaní proti prvému výroku napadnutého rozsudku v časti, v ktorej súd zamietol nárok žalobcu na ospravedlnenie v znení bodu I. uznesenia súdu prvej inštancie zo dňa 09.06.2020, ktorou pripustil zmenu petitu návrhu žalobcu zo dňa 05.02.2020 a trovám konania navrhol, aby odvolací súd v tejto časti napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobe v tejto časti vyhovie, alternatívne, aby napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie.

10. Namietal, že súd prvej inštancie nevykonával dokazovanie a navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a z jeho obsahu nevyvodil správny právny záver, najmä čo sa týka neoprávneného zásahu do osobnostných práv na strane žalobcu.

11. Ďalej uviedol, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie výlučne obsahom listín tvoriacich súdny spis vrátane pripojeného vyšetrovacieho spisu, z čoho si vytvoril úsudok, že keďže žalobca bol v minulosti jedenkrát uznaný z priestupku za konanie nápadne sa ponášajúce na konanie tvrdené žalovanými, nie je vylúčené, že žalobca rozchody so svojimi partnerkami nevie zvládnuť, a preto nemohlo zo strany žalovaných dôjsť k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv žalobcu.

12. Takáto úvaha súdu je podľa odvolateľa nesprávna a odôvodnenie napádaného rozsudku nedostačujúce. Je pravdou, že proti žalobcovi boli v minulosti vedené viaceré priestupkové konania, avšak súd v danom prípade vo vzťahu k žalobcovi absolútne nerešpektoval prezumpciu neviny a tiež to, že žalobca bol v daných prípadoch nakoniec oslobodený. Tu je potrebné preto opätovne poukázať na skutočnosť, že pokiaľ bol žalobca v daných konaniach oslobodený, nie je možné sa na to odvolávať a postaviť na tom odôvodnenie rozsudku ako takého.

13. Súd tiež nebral do úvahy skutočnosť, že niektorí z oznamovateľov priestupkov sa navzájom poznali a zároveň jeden z oznamovateľov sa dva roky po oznámení opätovne začal kontaktovať so žalobcom. S poukazom na uvedené skutočnosti preto odvolateľ považuje za nesprávne a právne nekorektné, ak súd vychádzal len z akejsi predpokladanej úvahy. Žalobca mal záujem preukázať jeho tvrdenia, avšak súd mu to neumožnil, pričom nevykonal napr. navrhnuté výsluchy žalobcu, ako aj oboch žalovaných s odôvodnením, že mal pre svoje rozhodnutie za dostatočne zistený skutkový stav aj bez výsluchu strán sporu. Žalobca pritom v konaní opakovane zdôrazňoval skutočnosť, že trvá na výsluchu žalovaných napr. aj z dôvodu, že napr. u žalovanej v 1. rade sa podľa vykonaného znaleckého dokazovania PhDr. V. X. zistilo, cit.: „U menovanej som vyšetrením zistil snahu javiť sa v lepšom svetle, skresľovať skutočnosti vo svoj prospech, nesebakritičnosť, čo vo všeobecnosti z psychologického hľadiska znižuje všeobecnú i špecifickú vierohodnosť jej osoby.“ Súd však na uvedené skutočnosti nijakým spôsobom nereflektoval a nevykonal vo veci ďalšie dokazovanie.

14. V napadnutom rozsudku sa konajúci súd žiadnym spôsobom nevyporiadal s tým, prečo daný dôkaz nevykonal. V zmysle platnej právnej úpravy je nutné, aby každé rozhodnutie súdu bolo riadne odôvodnené. Podľa ust. § 220 ods. 2 C.s.p. odôvodnenie rozsudku musí okrem iného obsahovať vysvetlenie súdu, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, pričom v citovanom ustanovení je zakotvená povinnosť súdu, v zmysle ktorej je konajúci súd povinný dbať, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

15. Konajúci súd sa v napadnutom rozsudku dostatočným spôsobom nevysporiadal so skutočnosťou, prečo nevykonal navrhnutý dôkaz, t.j. výsluch žalobcu, ako aj žalovaných, ktoré boli potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností posúdenia neoprávneného zásahu do osobnostných práv žalobcu. Napriek uvedenému je žalobca presvedčený, že v konaní dostatočným spôsobom preukázal, že tvrdenia žalovaných boli spôsobilé zásahu do osobnostných práv žalobcu. Žalobca má za to, že to boli práve žalovaní, ktorí v trestnom konaní realizovali tendenčné a účelové vyjadrenia na adresu žalobcu s cieľom dosiahnuť jeho trestné stíhanie, o čom svedčia nepravdy a tvrdenia žalovaných, ktoré boli žalobcom počas vyšetrovania vyvrátené. Súd však uvedené skutočnosti vyhodnotil subjektívne a jednostranne v neprospech žalobcu, pričom žalobcom predloženú argumentáciu absolútne nevzal do úvahy.

16. Strana sporu má okrem iného právo na logický správne a z predložených dôkazov vychádzajúce odôvodnenie rozsudku. Vzhľadom na uvedené je odvolateľ toho názoru, že napadnutý rozsudok je arbitrárny a nepreskúmateľný, nakoľko rozhodnutie konajúceho súdu je nedostatočne a nepresvedčivo odôvodnené a jeho záver je v časti týkajúcej sa zásahu do osobnostných práv žalobcu nelogický aj vzhľadom na predložené dôkazy žalobcu.

17. Žalovaní vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu navrhli napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť.

18. Odvolací súd v zmysle zásad ust. § 379, § 380 a § 381 C.s.p. preskúmal rozsudok v jeho napadnutej časti spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania a zistil, že odvolanie žalobcu nie je opodstatnené.

19. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

20. K odvolacím námietkam žalobcu sa žiada uviesť nasledovné.

21. Odvolací súd má za to, že objektívne, pre úvahu, na ktorej súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie (bod 7.5. rozsudku) „zo všetkého vyššie uvedeného vyplýva, že žalobca nepreukázal, že žalovaní sa dopustil excesu pri podaní trestného oznámenia a excesu pri ich výpovediach formou tvrdení vedome nepravdivých skutočností a teda nepreukázal, že výkonom ich práv a povinností došlo k neoprávnenému zásahu do ochrany jeho osobnostných práv z dôvodu excesu“ - vykonané dokazovanie postačuje.

22. Súd prvej inštancie vykonal náležité dokazovanie v tom smere, či žalovaní sa dopustili excesu pri podaní trestného oznámenia a excesu pri ich výpovediach formou tvrdení vedome nepravdivých skutočností. Teda vykonal náležité dokazovanie vo vzťahu k tým skutočnostiam, na základe ktorých prijal záver, že zo strany žalobcu nebolo preukázané, že došlo k neoprávnenému zásahu do jeho osobnostných práv z dôvodu excesu.

23. Súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí opakovane zvýraznil, že zo samotného tvrdenia žalobcu vyplýva, že žalovaní v rámci trestného konania mali uviesť skutočnosti, ktoré považuje za nepravdivé.

24. Súd prvej inštancie v bode 7.2. rozsudku vysvetlil, že za podstatné v tomto konaní považuje to, že žalovaní neboli odsúdení za trestný čin krivého obvinenia, krivej výpovede a podobne a ani uznání vinnými z priestupku obdobného charakteru a že na vedenie takéhoto konania zo strany žalobcu podnet ani nebol daný, podľa názoru súdu prvej inštancie, reprodukovali určité skutočnosti tak, ako tvrdili, že sa udiali v konfrontácii so žalobcom bez prítomnosti iných osôb. Svoje závery v tomto smere súd ďalej odôvodnil v bodoch 7.3. a 7.4. rozsudku a s uvedenými závermi sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje.

25. Ako už odvolací súd uviedol vyššie, má za to, že pre náležité odôvodnenie záveru vedúcemu k zamietnutiu žaloby vykonané dokazovanie, napriek skutočnosti, že súd ďalšie dokazovanie nevykonal, postačuje.

26. Keďže súd prvej inštancie správne postupoval, ak žalobu žalobcu týkajúcu sa nároku žalobcu na ospravedlnenie v znení bodu I. uznesenia súdu prvej inštancie zo dňa 09.06.2020 zamietol, odvolací súd postupom vyplývajúcim z ust. § 387 C.s.p. rozsudok v jeho napadnutej časti ako vecne správny potvrdil.

27. O trovách odvolacieho konania rozhodol v súlade s ust. § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s ust. § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1, 2 C.s.p. a úspešným žalovaným priznal náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške náhrady týchto trov rozhodne súd prvej inštancie.

28. Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).